

Tillsynsrapport

Trollebo
2012

Dnrnr: 2012/KS0218

tyresö kommun

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1 Syfte och metod	3
2 Sammanfattande bedömning.....	4
2.1 Om kvalitet.....	4
2.2 Strukturkvalitet (verksamhetens förutsättningar).....	4
2.3 Processkvalitet (arbetet i förskolan)	4
2.4 Resultatkvalitet (måluppfyllelse).....	5
3 Verksamhetens förutsättningar	5
3.1 Allmänt	5
3.2 Personal	6
3.3 Miljö och lokal.....	6
3.4 Säkerhet	7
4 Arbetet i förskolan	7
4.1 Värdegrund och pedagogik.....	8
4.1.1 Slutsatser.....	8
4.1.2 Gjorda iakttagelser	8
4.2 Föräldrasamverkan.....	11
4.2.1 Slutsatser.....	11
4.2.2 Gjorda iakttagelser	11
4.3 Uppföljning, utvärdering och utveckling samt förskolechefens ansvar	13
4.3.1 Slutsatser.....	13
4.3.2 Gjorda iakttagelser	13

1 Syfte och metod

Tyresö kommun har tillsynsansvar över fristående förskoleverksamhet¹ inom kommunen. Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lag och andra föreskrifter². Kommunens tillsyn omfattar inte tillsyn över att bestämmelserna om åtgärder mot kränkande behandling följs³.

Tillsynsbesöket genomfördes våren 2012 av en eller två kommunala tjänstemän (projekt Medborgarfokus) och innefattar intervjuer med pedagoger på samtliga avdelningar, intervju med förskolechef, intervju med föräldrar, observation av verksamheten, genomgång av visst skriftligt material och dokumentation samt samtal med barn på Trumpeten. Besöket är föränmält och varar i sex timmar. Granskningen utgör en övergripande ögonblicksbild av verksamheten och barnens kommentarer utifrån samtal har inte ingått i bedömningen, men kan användas av förskolan för reflektion.

Vid vår granskning har vi tagit del av följande dokument.

- Verksamhetsplan 2011/12
- Årsplan för verksamheten 2011/12
- Lokal arbetsplan över det pedagogiska året 2011/12
- Förskolans långsiktiga och kortsiktiga mål för verksamheten under 2012 kopplat till Reggio Emilia inriktningen
- Rutiner för klagomålshantering
- Handlingsplan vid utflykt

Vid beskrivande iakttagelser i kapitel fyra, arbetet i förskolan har vi gjort en sammanställning utifrån vad som framgått på samtliga tre avdelningar, vid exempel framgår det vilken avdelning som beskrivs.

Iakttagelser vid granskningen har återkopplats till förskolechef som därvid haft möjlighet att komma med synpunkter innan rapporten färdigställts.

---

¹ 26 kap. 4 § skollagen (2010:800)

² 26 kap. 2 § skollagen

³ 26 kap. 4 § andra stycket skollagen

2 Sammanfattande bedömning

2.1 Om kvalitet

Vid bedömningen av kvalitet vägs verksamhetens strukturella förutsättningar, arbetet i förskolan och måluppfyllelsen samman⁴. Vid en sammanvägning av dessa kriterier, finner vi skäl för att anse att kvaliteten vid förskolan Trollebo är god.

- **strukturkvalitet** avser de regler som styr verksamheten samt hur verksamheten styrs
- **processkvalitet** avser det som sker i de processer som äger rum i förskolans pedagogiska verksamhet i förhållande till målen i förskolans läroplan
- **resultatkvalitet** avser förskolans måluppfyllelse.

Strukturkvalitet redovisas under rubrik 3 (Verksamhetens förutsättningar) medan processkvalitet och resultatkvalitet redovisas under rubrik 4 (Arbetet i förskolan).

2.2 Strukturkvalitet (verksamhetens förutsättningar)

Förskolan har en god strukturkvalitet. Såväl offentliga regler och riktlinjer som pedagogiska följs. Personalen förefaller kvalificerad för sitt uppdrag. Personaltätheten är god och barngruppen relativt liten. Förskolan har fungerande system och rutiner för att kontinuerligt utvärdera och utveckla verksamheten. Lokalerna anser vi vara anpassade för verksamheten.

2.3 Processkvalitet (arbetet i förskolan)

Förskolan har en god pedagogisk kvalitet. Både personalens förhållningssätt gentemot barnen och barnens förhållningssätt mot varandra präglas av respekt genom det aktiva värdegrundsarbete som förskolan bedriver. Barnen ges utmaningar och stimuleras i sin utveckling genom ett aktivt pedagogiskt arbete och den pedagogiska miljöns utformning. Barnen har inflytande över verksamhetens utformning och över sin dag på förskolan. Former för föräldrainflytande finns och förefaller fungera bra. Förskolan har rutiner och en omfattande och varierad pedagogisk dokumentation för att systematiskt utveckla verksamheten.

---

⁴ Skolverkets allmänna råd – kvalitet i förskolan. Skolverket.

2.4 Resultatkvalitet (måluppfyllelse)

Läroplanens mål anger inriktningen och utvecklingen av den pedagogiska verksamheten på Trollebo.

3 Verksamhetens förutsättningar

3.1 Allmänt

Trollebo är ett föräldrakooperativ med Reggio Emilia inspirerad pedagogisk inriktning. Förskolan startade 1990 i Trollbäcken, i en annan lokal än nuvarande och drivs som en ekonomisk förening samt med bidrag från kommunen.

Trollebo ligger i ett villaområde och verksamheten bedrivs i tre avdelningar i ett plan med tillhörande tomt.

Förskolans Reggio Emilia inspirerade pedagogik grundar sig på en humanistisk människosyn med djup respekt för barnet och en grundmurad tro på individens möjligheter. Barnens nyfikenhet och intresse styr arbetsprocessen vilket gör att processen ständigt utvecklas och omformas allteftersom barnen får pröva sina olika teorier. Pedagogerna i verksamheten agerar inspirerande, tillmötesgående, uppmuntrande och medforskande.

Förskolan arbetar med att bli grön flagg certifierade, vilket innebär att förskolan aktivt och medvetet arbetar med hållbar utveckling. Se 4.1.2 för vidareutveckling av förskolans arbete inom detta område.

Trollebo har tre avdelningar, Trumman, Flöjten och Trumpeten. På Trumman går förskolans yngre barn, 1,- 2 år (11 barn). På Flöjten går mellanbarnen som är cirka 2-2,5 till 4 år (17 barn) och på Trumpeten går barn som är 4-5 år (23 barn). Pedagoger och förskolechef berättar att de har öppna dörrar mellan avdelningarna och att både barn, pedagoger och föräldrar känner varandra oavsett avdelningstillhörighet. Vissa utflykter, projekt och aktiviteter sker i tvärgrupper.

I dagsläget har verksamheten 51 barn inskrivna. Sju barn går 20 timmar i veckan, på grund av föräldralediga föräldrar. Barnen är med i verksamheten antingen måndag - torsdag eller tisdag – fredag. Föräldrarna är med och bestämmer om barnens vistelsetid. Förskolechefen har valt att utforma det på det sättet så att barnen ska få sammanhängande dagar. I dagsläget står 43 barn i kön.

Öppettider är 7:00-17:00. Förskolan har fyra planeringsdagar per år och stänger för sommaresemester v.28-30 nuvarande år. Inför sommaresemester tas frågan upp på medlemsmöten om verksamheten ska hålla stängt tre eller fyra veckor.

Mellan jul och nyår håller förskolan stängt. Dag före röd dag stänger förskolan oftast tidigare.

Förskolan har anpassat sin verksamhet och sin miljö till barn i behov med särskilt stöd och arbetar med inkludering.

3.2 Personal

Våren 2012 arbetar tio personer i verksamhetens barngrupper samt en kock och städerska som delar av dagen är med i barngruppen. Av pedagogerna är två stycken förskolelärare och resterande är barnskötare med påbyggnadskurser. Registerutdrag från Polisens belastningsregister finns på samtliga anställda.

Respektive avdelning har tre pedagoger vardera, men samtliga pedagoger uttrycker att samtliga barn är allas barn.

Förskolechef för verksamheten är förskollärare och har utbildning inom Reggio Emilia pedagogik. Förskolechefen är direkt delaktig i barngruppen dagligen.

Vid vårt besök finner vi att pedagogerna ger uttryck för en fin syn på barnen. Vi ser att de utgår från barnens intressen och behov, de visar ett respektfullt bemötande till barnen och visar ett stort engagemang. Denna upplevelse stöds av de intervjuer vi gjort med föräldrar och förskolechef som anger att de känner tillit till pedagogerna och deras kompetens. Utifrån samtal med barn på förskolan framgår det även att ”fröknarna” är snälla.

3.3 Miljö och lokal

Miljön i en förskola med Reggio Emilia pedagogik bygger på att skapa rum i rummen, att erbjuda ett rikt utbud av konstruktions- och skapandematerial, att materialet ska främja samarbete samt att miljön är tillåtande. Det vill säga ett stort utbud av material som är i barnens nivå.

Trollebos miljö stödjer barnens utveckling och lärande. Det finns ett varierat utbud av material som stödjer barnens utveckling inom både värdegrund så som ansvar och samarbete, språk, matematik, skapande, motorik och naturvetenskap.

Miljön är utformad för att skapa en varierad pedagogisk verksamhet för barnen, det vill säga att olika aktiviteter erbjuds och sker i olika rum. Det finns bland annat skapande rum, naturrum och musikrum. De olika rummen medför även att barngruppen på ett naturligt sätt kan genomföra aktiviteter både i små och stora grupper och för både lugna och aktiva aktiviteter.

Gården som används för utelek har en mängd olika lekredskap för att stärka barnens grovmotorik och nyfikenhet, det finns bland annat redskap som övar barnen balans samt sandlåda och gungor. Lokalerna in- och utvändigt anser vi därav vara ändamålsenliga för verksamheten (Se kap. 4 Arbetet i förskolan för en fördjupning av förskolans miljö kopplad till pedagogiska aktiviteter enligt läroplan).

3.4 Säkerhet

Förskolan arbetar i Marsh Plus, som är ett verktyg för att dokumentera och följa upp det systematiska brandskyddsarbetet men även för att rapportera in tillbud och olyckor som sker i verksamheten. Underlaget kan sedan användas när förskolor gör riskbedömningar av verksamheten.

Förskolan har bland annat handlingsplaner för utflykt, om ett barn försvinner samt brandutrymning. Regelbundet genomför pedagoger på förskolan en barnskyddsrund. Förskolan har en närvarolista där pedagoger kryssar i barns ankomst och hemgång. Pedagogerna lämnar inte ut barnen om inte förälder sagt till innan att annan person ska hämta. Om någon kommer för att hämta barnet utan förvarning, ringer förskolan alltid en förälder.

4 Arbetet i förskolan

Under tillsynsbesöket följer kommunen upp att verksamheten följer förskolans läroplan. Läroplanen för förskolan anger mål och riktlinjer i förhållande till följande områden:

- Normer och värden
- Utveckling och lärande
- Barns inflytande
- Förskola och hem
- Samverkan med förskoleklass, skola och fritidshem
- Uppföljning, utvärdering och utveckling
- Förskolechefens ansvar.

Beskrivningen nedan baserar sig på observation och intervju med pedagoger på samtliga avdelningar samt samtal med barn på Trumpeten och syftet är att tydliggöra hur förskolan arbetar med läroplanens strävansmål. De tre första rubrikerna har i denna rapport slagits ihop under en rubrik, då de naturligt följer varandra (4.1 Värdegrund, pedagogik och inflytande). De två sista målområdena beskrivs även de under en och samma rubrik (4.6 Kvalitetsarbete och förskolechefens ansvar).

4.1 Värdegrund, pedagogik och inflytande

Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles demokratiska värderingar och efterhand omfatta dem. Förskolans verksamhet ska präglas av en pedagogik där omvårdnad, omsorg, fostran och lärande bildar en helhet⁵.

Förskolans verksamhet ska utföras på ett sätt som stimulerar och utmanar barnens utveckling och lärande. Miljön ska vara öppen, innehållsrik och inbjudande. Lek, kreativitet och lustfullt lärande ska främjas. Barnens intressen och tankar ska tas tillvara och stärkas i verksamheten för att barnen därigenom ska få ett intresse av att lära sig nya färdigheter, kunskaper och erfarenheter⁶.

Enligt läroplanen är det i förskolan som grunden läggs för att barnen ska förstå vad demokrati är. Att barnen utifrån sin egen förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan bidrar till barnets sociala utveckling. Planeringen av verksamheten och utformningen av miljön bör grunda sig på de behov och intressen som barnen på olika sätt ger uttryck för⁷

4.1.1 Slutsatser

Vid vårt besök har vi uppfattat värdegrundsarbetet som ett medvetet och systematiskt förhållningssätt hos pedagogerna, att kvaliteten på den pedagogiska verksamheten är god och stimulerar barnens utveckling och lärande samt att barnen under hela dagen kan påverka både aktiviteter och miljöns utformning.

4.1.2 Gjorda iakttagelser

Förskolechef och pedagoger berättar att de arbetar aktivt med värdegrundsfrågor. Pedagogerna har aktiva diskussioner om empati och hur man är en bra kompis vid behov, vid samlingar och i olika former av lek och sång. Pedagogerna spelar bland annat upp olika situationer för barnen där de får ta ställning till olika beteenden. För att stärka barnen självkänsla arbetar förskolan med empatilekar där barnen får ge positiva kommentarer till varandra samt grupp lekar där barnen tränas i turtagning. Ett barn som under dagen gjort en osjälvisk handling på Trumpeten, det vill säga gjort något bra för någon annan har under våren uppmärksammats med ett kompisklistermärke som sätts fast på barnets kläder. Vid besöket har ett barn uppmärksammats med ett klistermärke efter en god gärning.

Vid utelek har förskolan ritat upp ett moln där barnen kan ställa sig om de inte har någon att leka med. Vid samtal med barnen hänvisar de själva till molnet när

---

⁵ Lpfö 98

⁶ Ibid.

⁷ Ibid.

vi frågar dem vad som händer om de inte får vara med och leka. De berättar att en kompis då kommer och hämtar dem så att de har någon att leka med.

På Trumpeten ser vi ett konkret exempel på hur förskolan arbetar med samarbetsövningar. Istället för att barnen gör pärlplattor själva som sedan tas hem har förskolan köpt in större pärlplattor som flera barn sammanställer i omgångar. De hängs sedan upp i förskolan. Förskolan utmanar även barnen genom att ge dem i uppdrag att forma olika mönster på pärlplattorna.

Föräldrar vi intervjuat säger att de tycker att det är en öppen, avslappnad, välkomnande och familjär stämning på förskolan där alla känner alla. Samtliga föräldrar betonar förskolans samarbete mellan avdelningarna som en styrka, de upplever det som tryggt att både barn och pedagoger mellan avdelningarna känner varandra vilket ger trygghet och närhet. Samtliga föräldrar upplever att deras barn känner sig trygga och trivs i förskolan.

I arbetet med genus på förskolan har pedagogerna plockat bort leksaker och utklädningskläder som är stereotypiska. Utklädningskläderna har ersatts av sjalar som alla barn använder. Pedagogerna berättar att de uppmuntrar barnen i leken och strävar efter att alla barn ska leka med allt. De tänker även på hur de uttrycker sig och undviker ord som ”söt” och ”cool” när de pratar om barnens kläder.

Vid samtal med barn på Trumpeten får de frågan om pojkar och flickor kan leka med samma saker och om de leker med både flickor och pojkar. Barnen svarar nej på båda frågorna.

Förskolan har årligen en barnkonventionsvecka, i samband med FN-dagen där frågor som barnens rättigheter och lika värde bland annat lyfts fram. Förskolan pratar även med barnen om hur barn i andra länder har det.

Under besöket både ser vi och får berättat för oss hur verksamheten arbetar med barnens inflytande. Vid lunch och mellanmål får barnen hjälpa till att duka, själva ta sin mat och plocka undan. Barnen ansvarar för egna odlingar. Barnen har ett stort inflytande över förskolans miljö och den förändras kontinuerligt utifrån deras intressen.

På Trumman uppmärksammade pedagogerna att barnen hade ett stort intresse av att klättra i/ur och plocka i/ut föremål från lådor. Utifrån detta intresse har pedagogerna tagit in olika former av lådor och rör som barnen aktivt roar sig med. Förskolechefen berättar att det är ett utmärkt sätt att även få in matematiska begrepp med barnen genom att sätta ord på störst, minst, längre och så vidare. Genomgående är mycket av förskolans utsmyckningar gjorda av barnen och de har fria val vad gäller aktiviteter under dagen på förskolan.

Barnen vi pratar med berättar att de får vara med och bestämma lekar och vilka böcker som ska läsas. De berättar även att de brukar hjälpa till med att duka.

Förskolans arbete med matematik kommer in som naturliga inslag i verksamheten genom bland annat material för bygg och konstruktion, berättar pedagoger. Matematik kommer även in i matsituationer och vid påklädning genom att pedagogerna uppmuntrar barnen att räkna antal tallrikar och skor. Vid utelek arbetar pedagogerna med olika matematiska begrepp som kort, bred och liknande och vid skapande aktiviteter får barnen berätta hur mycket material de tagit fram. Vid samlingar kommer matematik in genom att barnen får räkna hur många de är och hur många som är flickor respektive pojkar.

Förskolan arbetar med rim och ramsor, sånger och högläsning varje dag för att stimulera barnens språkutveckling. Pedagog på Flöjten berättar att barnen under dagen i verksamheten brukar leka med sångpåsar och på Trumpeten berättar pedagogerna att barnen uppmuntras i att träna att skriva sina egna namn, att ljuda och skriva själva genom att skriva av texter. Vid Trumpetens samling innan lunchen ser vi hur förskolan praktiskt arbetar med rim och ramsor.

Samtliga avdelningar har ett rikt och varierat skapandematerial för barnen. På Trumman får barnen utforska olika material, de har bland annat fått testa på att limma fast olika material på ett gemensamt papper och målat med fingerfärg. Trumman har ett musikrum med både instrument och material som gör olika ljud ifrån sig. Vid besöket ser vi att barnen aktivt söker sig till detta rum efter uteleken.

Barnens motoriska förmågor tränas bland annat genom dans, gymnastik och utomhusaktiviteter så som att gå i skogen. Gården utomhus med dess olika lekmaterial stimulerar barnens motorik, det finns bland annat klätterställningar och balansövningar.

Förskolan arbetar med att bli grön flagg certifierade och har genom detta arbete ett medvetet och aktivt miljöarbete på förskolan. Förskolechefen berättar att de odlar mycket grönsaker, de komposterar och arbetar med att synliggöra kretsloppet för barnen samt en förståelse och respekt för djur och natur. I olika teman och projekt arbetar förskolan med naturvetenskap, snigelprojekt och vattentema är exempel på naturvetenskap som Trumpeten genomfört.

Flöjten har ett naturrum som alla barn på förskolan använder. I naturrummet finns det bland annat salamandrar, maskar och fiskar samt tistelfjärilar och grodyngel efter säsong. Djuren och material från naturen används aktivt för att visa på och diskutera kretslopp med barnen.

Förskolan har med sig lappar vid utflykter, de återvinner material och är engagerade i skräpplockardagar.

Vi frågar barnen om de saknar något material på förskolan och får till svar att de saknar en Hello Kittydator, sparkcyklar och dockor.

Barnen vi samtalar med tycker att allting är roligt på förskolan. Men främst att bygga med byggmaterial, rita och cykla på utegården. På frågan om det är något de inte gillar på förskolan svarar ett barn att utflykter är tråkigt, två andra ger till svar att det är tråkigt om vännerna är dumma och ett barn svarar att det är tråkigt att kompostera och återvinna. Vi frågar barnen vad de tycker att de lärt sig på förskolan och två av barnen svarar att göra kullerbyttor och de andra två barnen berättar att de lärt sig att leka egna lekar.

4.2 Föräldrasamverkan

Vårdnadshavare har ansvaret för sina barns fostran och utveckling. Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans arbete med barnen ska därför ske i ett nära och förtroende fullt samarbete med hemmen⁸.

4.2.1 Slutsatser

Vid vårt besök har vi uppfattat att samverkan mellan förskola och hem fungerar bra. Det finns väl fungerande rutiner för att ge föräldrar relevant information om verksamheten och om det egna barnet och kanaler för föräldrars inflytande.

4.2.2 Gjorda iakttagelser

Samtliga föräldrar vi intervjuat har angett att Trollebo var deras förstahandsval, bland annat på grund av läget, via ryktesspridning, att det är öppna dörrar mellan avdelningarna, fick ett övergripande positivt intryck vid öppet hus och personalen.

Pedagogerna upplever att föräldrarna är nöjda med verksamheten och känner förtroende för pedagogerna.

Kanaler för föräldrainflytande finns bland annat genom styrelsen, som endast består av föräldrar från föräldrakooperativet, medlemsmöten, föräldramöten och genom de olika föräldragrupperna, till exempel fixargruppen.

Förskolan har föräldrainformation uppsatt i de tre hallarna och föräldrar anger att de får bra och tillräcklig information om sitt barn, bland annat vid hämtning och lämning men även vid utvecklingssamtal som genomförs två gånger per år. Pedagogerna berättar att föräldrar även får information via vecko- och månadsbrev, loggbok samt genom regelbunden mailkontakt och genom de

---

⁸ Lpfö 98

digitala fotoramarna som finns i respektive hall. En pedagog berättar att de digitala fotoramarna uppdateras kontinuerligt och att de visar både fotografier och filmklipp.

Föräldrar vi intervjuat anger att de fått information om förskolans mål och innehåll samt information om läroplanen. De anser att förskolan arbetar utifrån egna uppsatta mål och läroplanens mål.

Under vårt besök ser vi att förskolan har ett stort utbud av dokumenterade aktiviteter uppsatta på avdelningarna, så att föräldrar kan ta del av vad barnen gjort och lärt sig. Den uppsatta dokumentationen har tydliga hänvisningar till läroplanen och visar på syftet med aktiviteten.

Förskolechefen berättar att de under en dag i förskolan kan ta bilder eller skriva ned roliga saker eller händelser som hänt enskilda barn och maila till föräldrarna.

4.3 Samverkan med förskoleklass, skola och fritidshem

Förskolan ska sträva efter att skapa ett förtroendefullt samarbete med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet. Syftet är att stödja barnens allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. När det är dags för barnet att lämna förskolan för den nya verksamheten har förskolan till uppgift att hitta former för att avrunda och avsluta förskoleperioden. Barn med särskilt stöd ska uppmärksammas extra vid övergången till nya verksamheter ⁹.

4.3.1 Slutsatser

Såvitt framkommit finns det fungerande rutiner för samverkan med förskoleklass och skola samt regelbundna besök i närsamhället.

4.3.2 Gjorda iakttagelser

Pedagoger berättar att när det är dags för barnen att byta avdelning får de inför bytet vara med i den nya gruppen under två dagar. Pedagogerna berättar att de har öppna dörrar mellan avdelningar och att de har ett förhållningssätt där barnen är allas barn.

Vid övergång till skolan besöker både föräldrar och förskolan kringliggande skolor vid två olika tillfällen.

Pedagogerna berättar att barnen lär känna närsamhället och näringslivet genom utflykter till skogen och parker inom kommunen.

---

⁹ Lpfö 98

4.4 Kvalitetsarbete och förskolechefens ansvar

Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. För att utvärdera förskolans kvalitet och skapa goda villkor för lärande behöver barns utveckling och lärande följas dokumenteras och analyseras¹⁰.

Som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och övrig personal i förskolan har förskolechefen det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och uppdraget i dess helhet. Förskolechefen har ansvaret för förskolans kvalitet¹¹.

Innehållet i läroplanen ska ses som en helhet där alla delar står i relation till varandra¹². Den pedagogiska dokumentationen av vad som sker beträffande barnens läroprocesser i förhållande till denna helhet innefattar ett arbetssätt som kännetecknas av en ständig växelverkan mellan läroplan, barn, pedagoger och dokumentation. Dokumentationen är således inte ett ändamål i sig utan en del i en arbetsprocess där det gäller att göra barnen delaktiga.

4.4.1 Slutsatser

Vår uppfattning av såväl förskolans systematiska kvalitetsarbete som förskolechefens ansvarsområde är att förskolan ständigt utvecklar sin verksamhet och att förskolechefen leder pedagogerna i det pedagogiska arbetet.

Den pedagogiska dokumentationen är rik och används för reflektion, för att därigenom ständigt utveckla verksamheten. Det saknas därför skäl att göra några andra påpekanden än att fortsätta på den inslagna vägen.

4.4.2 Gjorda iakttagelser

Två gånger per år utvärderar förskolan verksamheten, utifrån läsårets satta mål. Både pedagoger och förskolechef är delaktiga i utvärderingen.

Förskolan utvärderar teman och projekt löpande och detta underlag används tillsammans med annat material för utvärdering. Barn och föräldrar är delaktiga genom barnintervjuer och föräldrasynpunkter som inkommit via föräldrakooperativet.

Förskolan drar nytta av de resultat utvärderingarna visar genom att hitta nya former och arbetssätt där de ser att de inte fått det resultat de strävade efter och goda resultat förstärker och bibehåller de. Pedagoger och förskolechef uttrycker

---

¹⁰ Lpfö 98

¹¹ Ibid.

¹² ”Uppföljning, utvärdering och utveckling i förskolan – pedagogisk dokumentation”, Skolverket 2012

en samsyn över de utvecklingsområden verksamheten arbetar med och pedagogerna anser att de gemensamt jobbar mot samma mål.

Pedagogiska frågor diskuteras i olika forum, bland annat veckovis i samtalsgrupper, på gemensamma arbetsplatsträffar och vid avdelningsmöten.

Under besöket i verksamheten har vi tittat på förskolans pedagogiska dokumentation, då denna ger ett underlag när verksamheten utvärderar sin förmåga att utveckla barnen. Förskolan använder bland annat kontaktböcker, individuella utvecklingsplaner, portfolio, barnintervjuer och olika former av digitalt underlag så som bilder och video.

Vid samtal med pedagoger framgår det att förskolan har rutiner för att regelbundet använda den pedagogiska dokumentationen för reflektion, och därigenom utveckla både barnen och verksamheten.

Förskolan har en väl uppdaterad och rikt uppsatt dokumentation på förskolan, vilket gör det lätt för föräldrar, barn och eventuella besökare i verksamheten att se vad förskolan arbetat med utifrån läroplanens och verksamhetens mål. Dokumentationen har tydliga hänvisningar till läroplanens mål och tydliga skrifter med barncitat och utvärdering av vad barnen lärt sig. Dokumentationen visar på arbetsprocessen och inte endast det färdiga resultatet.

Det framgår vid samtal med förskolechefen under besöket att förskolan aktivt och medvetet observerar barnen i deras lek för att ta tillvara på och utveckla de intressen barnen har. Det i sin tur bidrar till att förskolan ständigt befinner sig i utveckling och stimulerar barnen i deras lärande.

Portfolion följer barnen mellan avdelningarna och den har tydliga rubriker. Den är därigenom lätt att följa. Barnen är väl medvetna om att de har en portfolio och visar stolt upp sina teckningar och kort under besöket och resonerar själva kring den utveckling de ser har skett.

Tyresö den 28 maj 2012

Sandra Fritz
Kvalitetscontroller